

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνοματεπώνυμο: Βασίλης Κάλφας
Έτος γέννησης: 1953
Τίτλος: Καθηγητής Συστηματικής Φιλοσοφίας
Τηλέφωνο: 2310997321
e-mail: kalfasvassilis@gmail.com

ΣΠΟΥΔΕΣ

1978 Πτυχίο του Τομέα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
1980 D.E.A. Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales-Παρίσι.
1983 Διδακτορική Διατριβή. Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1986 Λέκτορας, 1990 Επίκουρος καθηγητής, 1995 Αναπληρωτής καθηγητής,
1999-2004 Καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης.
1992-93 Επισκέπτης καθηγητής στο τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
1996-2004 Συντονιστής του Μεταπτυχιακού προγράμματος φιλοσοφίας του Φ.Κ.Σ. .
1996-2000 Πρόεδρος του Τμήματος ΦΚΣ του Πανεπιστημίου Κρήτης
1995-2000 Μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης
2001-2003 Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιονίου Πανεπιστημίου
2004- Καθηγητής Φιλοσοφίας στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ
2009-2010 Διευθυντής του Τομέα Φιλοσοφίας στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ
2011-2013 Πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ
2011-2013 Μέλος της Συγκλήτου του ΑΠΘ
2018 Συντονιστής του Μεταπτυχιακού προγράμματος φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1991-92 Υπεύθυνος ερευνητικού προγράμματος του Πανεπιστημίου Κρήτης με θέμα «Σχέσεις αστρονομίας και φιλοσοφίας στην αρχαία Ελλάδα».
1994 Διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για τον πλατωνικό *Τίμαιο* στο Πανεπιστήμιο Κρήτης
1996-98 Υπεύθυνος ερευνητικού προγράμματος (ΠΕΝΕΔ) με θέμα «Η φυσική του Ιωάννη Φιλόπονου. 6ος αι. μ.Χ.».
1998-99 Συμμετοχή στο επιστημονικό ντοκυμαντέρ «Η κόμη της Βερενίκης», ET 1.
1999 Βραβείο Ακαδημαϊκής Διδασκαλίας στη μνήμη “Στέλιου Πηχωρίδη” από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης
2003-2010 Διευθυντής του περιοδικού *Υπόμνημα στη φιλοσοφία* και της σειράς «Αρχαίοι Φιλόσοφοι» στις εκδόσεις Πόλις.
2003-2008 Μέλος της ερευνητικής και συγγραφικής ομάδας «Αρχαιογνωσία και Αρχαιογλωσσία στη Μέση Εκπαίδευση» (Ι.Ε.Π, υπό τη διεύθυνση του Δ.Ν. Μαρωνίτη).
2008- Επιστημονικός υπεύθυνος για τη μετάφραση των Απάντων του Αριστοτέλη από τις εκδόσεις Νήσος και το Ίδρυμα Σ. Νιάρχου. Από το Πρόγραμμα έχουν εκδοθεί έξι τόμοι
2011-13 Υπεύθυνος των “Εκδόσεων ΑΠΘ”.

- 2011 Διοργάνωση συνεδρίου με θέμα «Μορφή και περιεχόμενο στους πλατωνικούς διαλόγους» στο ΑΠΘ.
- 2013-15 Επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος «Ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια του Πλάτωνα» στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.
- 2014-15 Συγγραφέας δύο πανεπιστημιακών εγχειριδίων στο Πρόγραμμα Kallippos. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- 2017- Επιστημονικός σύμβουλος του ΙΕΠ σε θέματα ανθρωπιστικών επιστημών.
- 2017 Κρατικό βραβείο ενδογλωσσικής μετάφρασης για τα *Φυσικά* του Αριστοτέλη, εκδόσεις Νήσος 2015.
- Επόπτης σε 8 διδακτορικές διατριβές που ολοκληρώθηκαν. Επόπτης σε 8 διατριβές υπό εκπόνηση.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΑ

1. *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα: Προς μια ρεαλιστική Ανασυγκρότηση της Σύγχρονης Επιστημολογίας*, εκδ. Σύγχρονα Θέματα, Θεσσαλονίκη 1983. 2η έκδοση, Νήσος, Αθήνα 1998.
2. (με τον Μ.Ζ. Κοπιδάκη και τον Δ. Κυρτάτα) *Τα Εσόμενα: Η αγωνία της πρόγνωσης στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1990. 2η έκδοση 1999.
3. *Πλάτων «Τίμαιος»*, Πόλις, Αθήνα 1995. 2η έκδοση 1997, 3η έκδοση Εστία 2013.
4. *Αριστοτέλης «Περί φύσεως (Φυσικά 2ο βιβλίο)»*, Πόλις, Αθήνα 1999. 2^η έκδοση [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα 2015 :Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/684>.
5. *Φιλοσοφία και επιστήμη στην Αρχαία Ελλάδα*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
6. (με τον Γ. Ζωγραφίδη) *Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι*, Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2006.
7. *Αριστοτέλης, «Μετά τα φυσικά, βιβλίο Α»*, Πόλις, Αθήνα 2009.
8. *Αριστοτέλης «Περί γενέσεως και φθοράς»*, Νήσος, Αθήνα 2011.
9. *Ο Αριστοτέλης*, Καθημερινή, Αθήνα 2014.
10. *Αριστοτέλης, «Φυσικά»*, Νήσος, Αθήνα 2015.
11. *Η φιλοσοφία του Αριστοτέλη*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα 2015: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/683>.
12. (υπεύθυνος σύνταξης) *Η ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια του Πλάτωνα*, Ίδρυμα Μείζονος ελληνισμού, Αθήνα 2015 <http://n1.xtek.gr/ime/lyceum/>. Αγγλική έκδοση, *Encyclopedia of Plato* <http://n1.xtek.gr/ime/lyceum/?p=home&lang=2>.

ΑΡΘΡΑ

- «Εισαγωγή στην Κριτική θεωρία της Σχολής της Φραγκφούρτης», *Πολίτης* 21 (1978), σσ. 65-72 και 22 (1978), 56-67
- «Γκαλβάνο Ντέλλα Βόλπε, *Για τη Διαλεκτική*», *Πολίτης* 28 (1979), 25-30.
- «Ριζικές ανακατατάξεις στη σύγχρονη επιστημολογία: Ο T.S. Kuhn και η στροφή της δεκαετίας του 1960», Εισαγωγή στη ελληνική μετάφραση του T.S. Kuhn, *Η Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων*, Σύγχρονα θέματα, Θεσσαλονίκη 1981, 9-47.
- «Επιστήμη και Δυτικός Πολιτισμός», *Σύγχρονα Θέματα* 15 (1982), 62-69.
- «On Lakatos' Theory of Rationality», *7th International Congress of Logic, Methodology and the Philosophy of Science*, vol. 6, 197-201, Salzburg 1983.
- «A Restrictive Interpretation of Lakatos' Theory of Rationality», *Philosophia Naturalis* 21 (1984), 376-81.
- «P.Feyerabend: Από την κριτική των μεθοδολογιών στην κριτική της σύγχρονης επιστήμης», *Δευκαλίων* 38 (1985), 153-67.

- (με τον Αιμ.Μεταξόπουλο) «Conceptions prescientifiques de la causalité», 33-50 στον συλλογικό τόμο *Determinism in Physics*, Guttenberg, Αθήνα 1985.
- «Οι ιδεολογικές συνιστώσες της Κοπερνίκειας Επανάστασης», 33-52 στον συλλογικό τόμο *Οι Επιστήμες στην Κοινωνία*, Guttenberg, Αθήνα 1988.
- (με τον Σ. Τσιτσιρίδη) «Η μέθοδος του φυσικού και η μέθοδος του αστρονόμου», *Παλίμψηστον* 8 (1989), 99-124.
- «Criteria Concerning the Birth of a New Science: The Case of Greek Astronomy», 171-86 στο *Greek Studies in the Philosophy and History of Science*, Boston Studies in the Philosophy of science, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 1990.
- «Η παράδοση του "σώζειν τα φαινόμενα" στην αρχαία ελληνική επιστημη», *Λόγου Χάριν* 1(1990), 133-54.
- «Διάγνωση και πρόγνωση: Ο Αρτεμίδωρος και η αρχαία ερμηνευτική των ονείρων», 231-58 στον συλλογικό τόμο *Όψις Ενυπνίου*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1992.
- «Ο Πλάτων και η αστρονομία», 143-64 στον συλλογικό τόμο *Κοσμολογία: Υποθέσεις και Θεωρίες*, εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1995.
- «Ο εικός μύθος της πλατωνικής κοσμολογίας», *Τοπικά β'* (1996), 301-11
- «Plato's «real astronomy» and the myth of Er», *Elenchos* 17 (1996), 5-20.
- «Ερμηνεύοντας τον Τίμαιο», *Ίνδικτος* 5 (1996), 281-92.
- «Η αριστοτελική θεωρία του βάρους και οι πλατωνικές καταβολές της», 95-106 στον συλλογικό τόμο *Οι επιστήμες στον Ελληνικό χώρο*, εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1997.
- «Η φιλοσοφία στην Ελλάδα», *Κανών* III, εκδ. Πολιτιστικής πρωτεύουσας, Θεσσαλονίκη 1997, 29-37.
- «Ο Πλάτων και οι επιστήμες της εποχής του», *Ειρμός* 1 (1998), 141-63.
- «Αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι σε μετάφραση», I και II, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* Ιούνιος-Αύγουστος 1998. Ανατυπώθηκε στα *Σύγχρονα Θέματα*.
- «Σπουδές φιλοσοφίας στην Ελλάδα», στον συλλογικό τόμο *Προοπτικές και μέλλον των κοινωνικών επιστημών στην Ελλάδα*, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 1999, 247-52.
- «Η ερμηνεία του πλατωνικού μύθου του Ηρόδου», *Θαλλά* 15 (2003).
- «Ο Καστοριάδης σχολιαστής του Πλάτωνα», *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας*, Απρίλιος 2003.
- «Ο μύθος του Ηρόδου και η πλατωνική Πολιτεία», *Υπόμνημα* 2 (2004), 181-214.
- «Το δαιμόνιο του Σωκράτη», *Καθημερινή, Επτά Ημέρες*, 2004.
- «The "eikos myth" in *Timaeus'* Cosmology», *Philosophical Inquire* XXVII (2005), 83-93.
- «Ο Αριστοτέλης ιστορικός της φιλοσοφίας», *Υπόμνημα* 6 (2007), 43-69.
- «Νοητική μουσική και αόρατη αστρονομία στον Πλάτωνα», 123-34 στο Γ. Κουγιουμτζάκης (επιμ.), *Συμπαντική Αρμονία, Μουσική και Επιστήμη*, Ηράκλειο 2007.
- «Τρόποι του φιλοσοφείν», *Cogito* 6 (2007), 42-43.
- «Aristotle as the First Historian of Philosophy», *Philosophical Inquire* XXX (2008), 49-62.
- «Ο πλατωνικός διάλογος και η αττική κωμωδία», 123-37 στο Γ. Ζωγραφίδης και Κουγιουμτζάκης Γ. (επιμ.), *Αισθητική και Τέχνη*, Ηράκλειο 2008.
- «Ο έρωτας στον Πλάτωνα», *Αρχαιολογία* 109 (2008), 10-18.
- «Έρωτας φιλόσοφος. Από τον Ησίοδο στα ελληνιστικά χρόνια», *ΕΡΩΣ*, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα 2009, 29-35.
- «Δημητρίου Κυδώνη, Θωμά Ακυνάτη, Summa Theologica», *Νέα Εστία* 1822 (2009), 1137-1141
- «Η γλώσσα του Αριστοτέλη», *Orographia* 98, 2009
- «Ο πλατωνικός διάλογος», *Αφιέρωμα στον Χρήστο Τσολάκη*, Θεσσαλονίκη 2010.
- «Είναι αναγκαίος ο Θεός στη φιλοσοφία του Αριστοτέλη;», 28-45 στο Ζουμπουλάκης Σ. (επιμ.) *Ο Θεός της Βίβλου και ο Θεός των φιλοσόφων*, Αθήνα 2012
- «Ο Σωκράτης του *Ευθύφρωνος*», *Φιλοσοφία* 43 II (2013), 35-43.

- «Τι είναι τα *Φυσικά* του Αριστοτέλη;», *Φιλοσοφείν* 12, Θεσσαλονίκη 2015, 119-128.
- «Η πλατωνική δικαιοσύνη και οι εχθροί της», 41-54 στο Ζουμπουλάκης Σ. (επιμ.) *Δικαιοσύνη και δίκαιο*, Αθήνα 2015.
- «Ο Θουκυδίδης του Ζουράρι», 31-42 στο *Το συναμφοότερον*, Αρμός, Αθήνα 2015.
- «Ο Θουκυδίδης και η αθηναϊκή δημοκρατία». *Φιλοσοφείν* 14, Θεσσαλονίκη 2016, 7-82.
- «Τι είναι η αριστοτελική φυσική και ποια τα όριά της», *Φιλολόγος* 166 (2016), 518-527.
- «Σκέψεις για τον αριστοτελικό φυσικό κόσμο», 119-126 στο *Αριστοτέλους Ημερίς*, Ίδρυμα Αικ. Λασκαρίδη, Πειραιάς 2017.
- «Πλάτων και Θουκυδίδης», στο *Αφιέρωμα στο Παντελή Μπασάκο*, Φιλοσοφική Σχολή Παν/μίου Κρήτης, Ρέθυμνο 2018 (υπό δημοσίευση).
- «Ο Αριστοτέλης ανάμεσα στους πολιτισμούς», στο *Αριστοτέλης*, Ίδρυμα Μακεδονικών σπουδών (υπό δημοσίευση).